

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové, soudce Mgr. Ondřeje Mráčky a soudce JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobce: **N. B. T.**, zast. Mgr. Markem Čechovským, advokátem se sídlem v Praze, Opletalova 25, proti žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem v Praze, Olšanská 2, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 20. 11. 2015, č. j. 2 A 65/2015 - 28,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalované **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**

O d ů v o d n ě n í :

Kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení rozsudku Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalované ze dne 4. 9. 2015, č. j. CPR-22346-3/ČJ-2015-930310-V238, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy ze dne 22. 5. 2015, č. j. KRPA-2855- 90/ČJ-2014-000022, ve věci správního vyhoštění dle § 119 odst. 1 písm. b) bod 9 a § 119 odst. 1 písm. c) bod 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) a toto rozhodnutí potvrzeno.

I. Podstatný obsah kasační stížnosti

V kasační stížnosti stěžovatel mimo jiné uvádí, že je přesvědčen o nezákonnosti a nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku. Předepisuje, že ve správním řízení byl zásadním způsobem porušen především § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), když správní orgán nezjistil stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. S ohledem na skutečnost, že dané řízení je vedeno z úřední povinnosti, koresponduje s porušením tohoto ustanovení zcela bezprostředně zároveň porušení § 50 odst. 3 správního řádu, když správní orgán byl bez jakýchkoliv návrhů povinen zjistit všechny rozhodné okolnosti případu, a to i ty, které svědčí ve prospěch stěžovatele. Správní orgán však nedostal ani této své povinnosti, což má samozřejmě přesah do následného rozhodnutí ve věci, čímž byly porušeny i další zásady správního řízení, především pak zásady obsažené v ustanovení § 2 odst. 3 a 4 správního řádu, protože jak je evidentní z napadených správních rozhodnutí, správní orgány nepřihlíděly ke specifickým okolnostem řešeného případu a už vůbec nešetřily oprávněné zájmy účastníka řízení, které byly, jak výše uvedeno, povinny zjistit s o to větší zodpovědností s ohledem na skutečnost, že se jedná o řízení vedené z moci úřední, v němž má být účastník řízení uložena povinnost.

Stěžovatel rovněž poukazuje na skutečnost, že správním soudem nebyly náležitě vyhodnoceny jeho námitky ve vztahu k posouzení skutečného stavu věci, hodnocení provedených důkazů a námitek ve vztahu k možnosti naplnění podmínek pro uložení správního vyhoštění podle příslušných ustanovení zákona o pobytu cizinců. Stěžovatel opakovaně namítal, že rozhodnutí o vyhoštění je ve vztahu k jeho osobě nepřiměřené. S ohledem na výše uvedené pak stěžovatel konstatuje, že zásadní pochybení ve věci je spatřováno v činnosti soudu, který porušil své prezkumné povinnosti, když zcela nedostatečně zdůvodnil své rozhodnutí, jelikož vycházel z nedostatečně zjištěných skutečností, nedostatečně vypořádal námitky uplatněné v žalobě a nezabýval se náležitě ani skutečným stavem věci, pročez tento postup dle názoru stěžovatele jednoznačně mohl mít a měl vliv na zákonnost rozhodnutí soudu ve věci. Jak potvrdil i Nejvyšší správní soud např. v rozsudku č. j. 8 Afs 75/2005 - 130 „podle konstantní judikatury Ústavního soudu (srov. např. nálezy Ústavního soudu ze dne 20. 6. 1995, sp. zn. III. ÚS 84/94, zveřejněný pod č. 34/1995 Sb. ÚS, a nálezy Ústavního soudu ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97, zveřejněný pod č. 85/1997 Sb. ÚS) je jedním z principů, představujícím součást práva na řádný proces, jakož i náležitostí právního státu odrážející se v povinnosti soudů rozsudky odůvodňovat. Z odůvodnění pak musí vyplývat vztah mezi skutkovými zjištěními a úvahami při hodnocení důkazů na straně jedné a právními závěry na straně druhé. Pokud by tomu tak nebylo, rozhodnutí by bylo nepřezkoumatelné, neboť by nedávalo dostatečné záruky pro to, že nebylo vydáno v důsledku libovůle a způsobem porušujícím ústavně zaručené právo na spravedlivý proces“. Za situace, kdy soud zcela pomíjí jednoznačně prokázané skutečnosti a hodnotí je způsobem, který přehlíží zcela zjevně prokázané skutečnosti a hodnotí zjištěné skutečnosti bez zvážení okolností celého případu a na základě nedostatečně zjištěného stavu věci, je zjevné, že nelze mít výše nastíněné požadavky na formu odůvodnění soudních rozhodnutí za splněné. Příslušný soud prezkoumal napadené rozhodnutí v rozporu s povinnostmi, které mu vyplývají z příslušných ustanovení soudního řádu správního, když dle názoru stěžovatele pochybil především ve vztahu k prezkumu zásahu rozhodnutí o správním vyhoštění do soukromého a rodinného života stěžovatele.

pokračování

Stěžovatel je dále přesvědčen, že postup správních orgánů byl nesprávný a vydaná rozhodnutí jsou nedostatečně odůvodněna a tudíž nepřezkoumatelná. Posvěcením tohoto postupu přenesl soud zmíněná pochybení do svého rozhodnutí. Stěžovatel poukazuje v tomto ohledu na dikci § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců, který říká, že „rozhodnutí o správním vyhoštění podle § 119 nelze vydat, jestliže jeho důsledkem by byl nepřiměřený zásah do soukromého nebo rodinného života cizince“. Správní orgány těchto požadavků prakticky vůbec nedbaly, když i přes zcela zásadní zásah do života stěžovatele spočívající v nuceném opuštění České republiky, které se ovšem s ohledem na zavedenou správní praxi (kdy správní orgány vyhoštěným cizincům prakticky výhradně neumožňují návrat do země) téměř jistě změnil v opuštění trvalé, a tímto de facto v kompletní znemožnění návratu, vydaly rozhodnutí o správním vyhoštění, které je evidentně zcela nepřiměřené důvodům vedoucím k jeho vydání a zasahuje nepřipustně do soukromého a rodinného života stěžovatele. Zde je nutno zmínit především dlouhodobý pobyt účastníka řízení na území České republiky, stejně jako celé jeho rodiny v podobě manželky a dvou potomků. Stěžovatel se v průběhu doby integroval do společnosti a navázal zde základní životní vazby. Ačkoliv pobyt na území domovského státu se může soudu jevit jako jednodušší, opak je pravdou. Navíc ve Vietnamu nejsou navrátilci, kteří emigrovali, dobře přijímání a tak by měl, jen velice malou naději na reintegraci do společnosti. V řízení se správní orgány zaměřily toliko na zpochybňování postavení stěžovatele, aniž by však v souladu se svými povinnostmi zjišťovaly okolnosti, které jsou stěžovateli ku prospěchu.

S ohledem na výše uvedené navrhuje stěžovatel, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek a vrátil věc soudu k dalšímu řízení.

Žalovaná ve svém vyjádření ke kasační stížnosti setrvala na závěrech uvedených v napadeném rozhodnutí a má za to, že řízení ve věci správního vyhoštění bylo vedeno v souladu se zákonem.

II. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

Nejvyšší správní soud přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.), a je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Kasační stížnost je rovněž přípustná.

Nejvyšší správní soud samostatně nerozhodoval o žádosti stěžovatele o přiznání odkladného účinku, neboť po nezbytném poučení účastníků řízení, předložení spisu, resp. jeho vrácení Ústavním soudem (náleze Ústavního soudu ze dne 15. 3. 2016, sp. zn. III. ÚS 681/16, bylo zrušeno usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 2. 2016, č. j. 5 Azs 6/2016 - 11, kterým byla kasační stížnost odmítnuta pro opožděnost), vyjádření žalovaného ke kasační stížnosti a replice stěžovatele přikročil k samotnému meritornímu posouzení kasační stížnosti. Za této situace by rozhodnutí o odkladném účinku bylo nadbytečné a neúčelné.

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížností napadený rozsudek městského soudu a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Stěžovatel v kasační stížnosti mimo jiné namítá, že odůvodnění městského soudu je nepřezkoumatelné, neboť městský soud se nedostatečně zabýval posouzením přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života stěžovatele rozhodnutím o správním vyhoštění.

Problematika nepřezkoumatelnosti spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí je v judikatuře Nejvyššího správního soudu bohatě zastoupena (viz např. rozsudky ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 - 73, č. 787/2006 Sb. NSS, ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, č. 689/2005 Sb. NSS, ze dne 25. 5. 2006, č. j. 2 Afs 154/2005 - 245, ze dne 17. 1. 2008, č. j. 5 As 29/2007 - 64, všechna citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz). Rozhodnutí soudu je třeba považovat za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, pokud například není zřejmé, jakými úvahami se soud řídil při naplňování zásady volného hodnocení důkazů nebo při utváření právního závěru, z jakého důvodu soud považoval žalobní námitky za liché či mylné, proč nepovažoval za důvodnou právní argumentaci v žalobě, proč podřadil daný skutkový stav pod určitou právní normu. O nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů se jedná rovněž i v případě, kdy soud opomněl vypořádat některou z uplatněných námitek, nebo pokud odůvodnění napadeného rozhodnutí obsahuje pasáže citované z jiného rozhodnutí, které se však týkalo skutkově i právně odlišné věci, aniž by soud rozvedl způsob aplikace závěrů vyslovených v takovém rozhodnutí na posuzovaný případ. Obdobně judikoval i Ústavní soud, který konstatoval, že *„[s]oudy jsou povinny svá rozhodnutí řádně odůvodnit; jsou povinny též vysvětlit, proč se určitou námitkou účastníka řízení nezabývaly (např. proto, že nebyla uplatněna v zákonem stanovené lhůtě). Pokud tak nepostupují, porušují právo na spravedlivý proces garantované čl. 36 odst. 1 Listiny“* (srov. nález Ústavního soudu ze dne 17. 12. 2008, sp. zn. I. ÚS 1534/08).

Nejvyšší správní soud v intencích výše uvedeného tedy konstatuje, že má-li být soudní rozhodnutí přezkoumatelné, musí z něj být zřejmé, jaký skutkový stav vzal správní soud za rozhodný a jak uvážil o pro věc zásadních skutečnostech (uplatněných žalobních bodech), resp. jakým způsobem postupoval při posuzování těchto skutečností. Uvedené pak musí nalézt svůj odraz v odůvodnění dotčeného rozhodnutí. Co do rozsahu přezkoumávání správního rozhodnutí (po věcné stránce) je pak správní soud, nestanoví-li zákon jinak (srov. § 75 odst. 2 s. ř. s. v návaznosti na § 71 odst. 2 věta třetí s. ř. s.), vázán striktní dispoziční zásadou. Uvedená dispoziční zásada však není účinná v otázkách, ke kterým je správní soud povinen přihlížet z úřední povinnosti. Současně z rozsudku musí být patrné, jak se správní soud vypořádal se vznesenými žalobními body a k nim se vztahující zásadní žalobní argumentací.

Ponechat stranou nelze ani okolnost, že odůvodnění soudního rozhodnutí v podstatě předurčuje možný rozsah opravného prostředku vůči němu ze strany účastníků řízení. Pokud by soudní rozhodnutí vůbec neobsahovalo odůvodnění nebo by nereflektovalo na žalobní námitky a zásadní argumentaci, o kterou se opírá, pomíjelo by jednotlivá podání stěžovatele a námitky v nich uvedené, mělo by to nutně za následek jeho zrušení pro nepřezkoumatelnost.

Dle názoru zdejšího soudu se městský soud posouzením přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života stěžovatele rozhodnutím o správním vyhoštění dostatečně zabýval; na straně 6-8 rozsudku mimo jiné uvedl, že manželka stěžovatele i jeho zletilý syn žijí v České republice na základě fikce oprávněného pobytu dle § 47 odst. 2

pokračování

zákona o pobytu cizinců pouze po dobu trvání odvolacího řízení, vzhledem k délce pobytu v České republice nemají v zemi původu zpřetrhané všechny vazby, stěžovatel ani jeho manželka se nenaučili česky, zdržovali se pouze ve společnosti svých krajanů, stěžovateli byl opakovaně vydán výjezdní příkaz k opuštění území České republiky.

Podle § 174a zákona o pobytu cizinců správní orgán zohlední při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště. Nelze tedy souhlasit se stěžovatelem, který se domnívá, že se městský soud přiměřeností správního vyhoštění dostatečně nezabýval. Z odůvodnění rozsudku plyne, že městský soud zvažoval kritéria důležitá pro posouzení přiměřenosti vyhoštění, tj. délkou pobytu stěžovatele v České republice, povahou a pevností rodinných vztahů a ekonomickými poměry stěžovatele, jeho společenskými a kulturními vazbami navázanými na území České republiky, jakož i intenzitou vazeb k zemi původu. Nejvyšší správní soud proto neshledal v tomto ohledu rozsudek městského soudu nepřezkoumatelným.

Jakkoli lze přiznat, že se žalovaná nezabývala všemi kritérii uvedenými v § 174a zákona o pobytu cizinců, konkr. věk, resp. zdravotní stav, nicméně tato by neměla na posuzovaný stav podstatný vliv. Stěžovatel ani netvrdil, že by jeho věk či zdravotní stav byly na překážku návratu do vlasti. Rovněž i z judikatury (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 2. 2014, č. j. 8 As 109/2013 - 34) vyplývá, že správní orgán nemusí v rozhodnutí výslovně vyjmenovat všechna kritéria uvedená v § 174a zákona o pobytu cizinců.

Není sporu o tom, že každé správní vyhoštění nepochybně zasahuje do rodinného života jednotlivce a jeho blízkých. Stěžovatel žije na území České republiky se svou manželkou, zletilým a nezletilým synem a je mezi nimi dán rodinný vztah, který obecně může spadat pod ochranu § 174a zákona o pobytu cizinců. Správní orgány i městský soud ve svých rozhodnutích nicméně zdůvodnily, z jakého důvodu je zásah do rodinného života stěžovatele přípustný a přiměřený. Ani Nejvyšší správní soud neshledal, že by vazby stěžovatele na území České republiky byly natolik silné, že by jeho nucené vycestování bylo nepřiměřeným zásahem do jeho soukromého života. Ani jeho přání zůstat s rodinou v České republice nepředstavuje relevantní důvod, proč by se nemohl vrátit zpátky do země původu. Manželka stěžovatele i jeho potomci jsou rovněž občané Vietnamu. Manželce stěžovatele a jeho zletilému synovi byl zamítnut dlouhodobý pobyt na území České republiky. Ani skutečnost, že se manželka a zletilý syn proti rozhodnutí odvolali, za této situace nemůže zvýšit nedostatečnou intenzitu vztahu stěžovatele k České republice a osobám zde žijícím. Stěžovatel legálně nepracuje, z předchozího podnikání měl v době vydání rozhodnutí dluhy u Okresní správy sociálního zabezpečení. Pohybuje se v prostředí vietnamské komunity a neovládá český jazyk. Společenské a kulturní vazby ve smyslu § 174a zákona o pobytu cizinců, které stěžovatel navázal v České republice, proto nejsou dostatečné.

Správní orgány dle Nejvyššího správního soudu dostatečně zjistily skutkový stav, a to bez důvodných pochybností a v nezbytném rozsahu, jak požaduje § 3 správního řádu. Stěžovatel zpochybňoval v žalobě i kasační stížnosti dostatečné zjištění skutkového stavu a nezjištění okolností svědčících v jeho prospěch; činí tak však pouze obecně, nekonkretizoval, v čem by dané pochybení mělo spočívat, ani neuvedl, jaké okolnosti svědčící v jeho prospěch žalovaná opominula. Stěžovatel v kasační stížnosti, ale ani v samotném průběhu správního řízení neuvedl podstatné skutečnosti, které by mohly založit důvodné pochybnosti o tom, že rozhodnutí o jeho správním vyhoštění není přiměřené (§ 174a zákona o pobytu cizinců) či možné (§ 119a odst. 2 téhož zákona). Vzhledem k obecnosti této stěžovatelovy námitky se zdejší soud jejím posouzením nemohl hlouběji zabývat.

Nejvyšší správní soud uzavírá, že městský soud posoudil otázku přiměřenosti stěžovatelova vyhoštění správně a v intencích zákona o pobytu cizinců. Jeho rozhodnutí je přezkoumatelné a v souladu se zákonem.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.; stěžovatel neměl ve věci úspěch, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení; žalovaná, která byla ve věci úspěšná, náklady nad rámec běžné správní činnosti nevynaložila, proto jí soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 19. května 2016

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu